

Boganmeldelse af Søren Jensen: Mine erindringer fra miljøkemiens begyndelse

Zwisler, Laila

Published in:
Dansk Kemi

Publication date:
2018

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link back to DTU Orbit](#)

Citation (APA):
Zwisler, L. (2018). Boganmeldelse af Søren Jensen: Mine erindringer fra miljøkemiens begyndelse. *Dansk Kemi*, 99(5), 31-31.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Søren Jensen: Mine erindringer fra miljøkemiens begyndelse

"Søren Jensen: Mine erindringer fra miljøkemiens begyndelse", Historisk-kemiske skrifter nr. 22, Dansk Selskab for Historisk Kemi, 2017. Kan købes for kr. 50 via DSHKs hjemmeside (www.historisk-kemi.dk)

Søren Jensens erindringer triller stille og roligt afsted og går ofte lidt ud af en tangent. Men det er en vigtig historie, for gennem den personlige fortælling udfoldes ændringer i samfundet og ændringer i vores forståelse af menneskets samspil med sine omgivelser. Det er fortællingen om det levede liv og bogen forsøger ikke at være mere end det.

Søren Jensen var gartneren, der på forunderlig vis klarede sig gennem universitetsstudier og endte som professor. Kvinder fik også nye roller i historien. Familielivet ændrede sig. Men tekstens tyngde ligger i fortællingen om miljøkemi, og her forvandles denne lidt fodslæbende bog til en hårrejsende gyser, som man ikke glemmer. Og det er desværre ikke fiktion.

Søren Jensen blev en del af det videnskabelige samfund, der opdagede den moderne verdens kemiske indgriben i miljøet. Bogen viser, hvordan forskere efterhånden fandt frem til en omfattende forurening af naturen som følge af industrialisering og ukritisk brug af kemikalier. I midt-tressene leverede Søren Jensen et vigtigt bidrag til feltet, da han opdagede, at en gruppe stoffer med biphenyl som grundmolekyle var udbredt i omgivelserne. Han kaldte disse stoffer Poly Chlorinated Biphenyls med forkortelsen PCB.

Der er mange interessante aspekter ved skildringen af Søren Jensens arbejde, for bogen er virkelig nede og rode i naturvidenskabernes maskinrum. Fundet af PCB er et indspark i diskussionen om forskningsfrihed, fordi Søren Jensen lagde

en stor indsats i noget, der undrede ham, og ikke kun det, han egentlig skulle undersøge. Bogen fortæller også, hvordan nye instrumenter og metoder banede vejen for ny viden. Denne anmelder har arbejdet med technoscience historie og det materielles rolle i vidensproduktion og -cirkulation. Derfor er jeg glad for at se beskrivelsen af samspillet mellem instrumenter, materialitet og teori. Mange forfattere beskriver teknologi, som anvender naturvidenskab, men Søren Jensen fortæller, hvordan den videnskabelige proces nogle gange er anvendt teknologi, hvor nye metoder åbner en sti til ny viden.

Men først og fremmest er bogen et vigtigt dokument i diskussionen af den antropocæne epoke eller menneskets tidsalder, hvor det moderne menneske ses som en geologisk kraft og vores effekt på naturen ses som udbredt og allestedsnærværende. Mange af de problematiske stoffer som miljøkemikerne finder i naturen, lever op til disse kriterier.

Jeg vil anbefale bogen til læsere, der ønsker at dykke ned i miljøkemiens historie, den videnskabelige proces eller det levede liv. Nogle emner kræver indsigt i den kemiske faglighed, men læsere uden disse forudsætninger kan godt være med alligevel.

Laila Zwisler, leder af Teknologihistorie DTU,
lazw@fysik.dtu.dk

Søren Jensen:
Mine erindringer fra
miljøkemiens begyndelse
Redigeret af Asbjørn Petersen

Historisk-kemiske skrifter nr. 22
udgivet af
Dansk Selskab for Historisk Kemi
2017

DANSK ROBOT ÅBNER FOR NYE AUTOMATISERINGSMULIGHEDER

- Kan intuitivt bruges af alle
- Lokal service og kalibrering
- Tilpasses nemt alle typer pipetteringsopgaver

— enables great science

info@flow-robotics.com
www.flow-robotics.com
tlf: 22831415